

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Pe petti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 193.

V Ljubljani, v soboto 23. avgusta 1890.

Letnik XVIII.

Kdo hujska?

Neštevilkokrat smo že opisovali žalostne razmere koroških Slovencev; naši državni poslanci se oglašajo leto za leto za tamošnje slovensko prebivalstvo, katero zatira in kruto pritiska nemška liberalna stranka, in vendar so doslej vsi napori brez uspeha. Pomagajte si sami! — to je odgovor od merodajne strani. Malo število zavednih koroških narodnjakov dela z velikim trudom, da ljudstvu odpre oči in pokaže njegovega nasprotnika v pravi luči, žal, da zagrizeni Nemci in odpadniki z neverojetnimi sredstvi, z najpodležimi obrekovanji begajo in slepe prebivalstvo ter polena mečejo pod noge zavednim rodoljubom, ki narodu kažejo pot ter zajezujejo nemško povodenj.

Čitateljem je znana resnica o dogodku Podkloštru, ki se je pripetil dne 24. julija o priliki volitve volilnih množ. Znano je, kako so liberalni listi ta žalostni dogodek izkoriščali in vso krivdo zvrčali na Slovence. Komaj pa so se polegli prvi valovi razburjenosti, vrgli so liberalci drugo, ne manj ostudno laž med svet. To predrzno laž so skušali v vredništvu ničvrednega lista „Deutsche Allgemeine Zeitung“ v Beljaku, in za njo je prišepal z istim gnusnim obrekovanjem zadnji „Laibacher Wochenblatt“. Tu namreč čitamo: „Kako obžalovanja vredno je že volilno gibanje v sosedni deželi vsled slovensko-klerikalnega hujskanja, kaže dogodek, ki se nam v resnici zdi tako neverjeten, da pričakujemo popravka; ker pa se to ni zgodilo, mora le biti resničen. Koroški listi namreč poročajo: Dne 30. julija sta se prav hudo sprla v gostilni pri Čebulu v Velikovu posestnik Rak iz Rustata in kapelan Lenz iz Tinj zaradi grdega hujskanja, katero je zadnji počenjal pri volitvah volilnih množ. Bilo je navzočih več posestnikov, dva učitelja in župan iz Tinj. Ker resnicam, katere je Rak trdil, kapelan ni mogel ugovarjati, skočil je z nožem v pesti na naprednega Raka. Kmet Hudelist skoči h kapelanu, rekoč: „Gospod kapelan, kako

se drznete Raku z nožem pretiti? Ali niste zadovoljni z umorom Podkloštru? Ali hočete tudi Vi koga zabosti? Ali naj teče še več krvi?“ Nato je kapelan sunil Hudelista s pestjo v prsi, Hudelist je vrnil ravno tako. Nato odneha kapelan in sede na stol, na katerem je prej Hudelist sedel. Ta zahteva, naj se kapelan umakne. Ker se na večkratno zahtevo ni hotel umakniti, potegnil je Hudelist stol, kapelan pa se je zgubil zmerjaje.“

To torej kroži med svetom po listih, in to novo, ostudno obrekovanje izmislila si je nemška strast, germanska ošabnost. Jedino le znani Greuterjev medmet bil bi primeren odgovor v obraz nemškemu nesramnežem. Nikdar, — to povemo odkrito, — nismo visoko cenili dostojnosti in resnosti naših zagrizenih političnih nasprotnikov, a po mnogih zadnjih dogodkih je naše spoštovanje do te vrste podlih ljudi pod ničlo.

Stvar v Velikovu je zlagana. Dobili smo namreč od gosp. kapelana Lenea in prič izjave, ki govoré nasprotno. Tako nam piše g. Lenc: „Škoda, ker nisem vedel, da so me napadli. Vsi tedaj pričujoči kmetje in imenovani Rak iz Rustata so priče. Niti nadejal se nisem, da se je moglo kaj takega o meni govoriti in pisati. Ko sem izvedel čez teden dni, da se je po Velikovu raznesla izmišljena pravljica „o nožu“, pisal sem Raku, ki mi je tako-le odgovoril: „Rustat, 6. avgusta. Častiti g. Fr. Lenc! Odgovarjajoč na Vaše včerajšnje pismo, naznanjam, da nisem jaz nikomur govoril, da ste Vi nož potegnili proti meni. Tega tudi nisem mogel storiti, ker v resnici nisem ničesar videl. Spoštovanjem: Karol Rack.“ Tako se glasi nemško pismo, katero smo doslovno preveli. Imenovani gospod duhovnik je res prišel v dotično družbo. Hudelist, — po domače „Peter“, — ki je bil že večkrat kaznovan, je prišel pozneje in gospoda napal z besedami, kakor pišejo listi. Potegnil mu je tudi stol, a duhovnik ni rekel družega, nego: „Pfui!“ Da je temu tako in nič drugače, pričajo: Josip Ahac, župan v Tinjah; Ferd. Kuhar, po domače „Lavre“;

Simon Hafner, po domače „Valej“; N. Brot v Tinjah; Fr. Mori, učitelj v Slov. Šmihelu; Blaž Stotz, nadučitelj v Tinjah; Fric, učitelj v Trušnjah, in Karol Rak. — Hudelist sam je rekel drugi dan tinjskemu županu: „Ali je res, da sem to storil gospodu kapelanu?“ „Freie Stimmen“ in „Deutsche Allg. Ztg.“ sta pisala, kar je njima poročalo neko človeče, ki je nabralo mestne govorice. Gosp. kapelan je ob enem poslal popravek „beljaški Urši“ za list, ki danes izide.

Tako torej postopajo nemški liberalci proti množem, ki nočejo trobiti v njihov rog. Sramota je za naše „prosvetljeno“ stoletje in mogočno Germanijo, da njeni sinovi z lažmi in obrekovanji skušajo uničiti narod, kateri se bori za svoj obstanek. Toda Slovan gre na dan! Naš rod že od nekdaj prebiva tod in deli s presvetlo cesarsko rodovino že nad šeststo let srečo in nesrečo. Zato ne obupamo in kličemo: „Naprej!“

Pevska slavnost na Dunaju.

Poročali smo že dvakrat o veliki nemški pevski slavnosti, ki se je minole dni vršila na Dunaju. Zbralo se je nad 12.000 pevcev iz vseh pokrajin, kjer bivajo Nemci. Govorili, peli in pili so na slavo matere Germanije, nemški listi pa so pisali dolge članke o „nemških devah“ in „korenjaških pevcih“. Mi jim privoščimo radi veselje, ne hudujemo se, če se v svojem krogu čutijo Nemci, ali da pri takih prilikah zasramujejo vedno lojalne avstrijske Slované, da se na avstrijskih tleh dičijo s pruskimi barvami in zastavami, da govoré na vsa usta o nemško-narodni, to je, pruski ideji, to zasluži odločno grajo vsakega zavednega Avstrijca, bodi že Čeh, Madjar, Hrvat, Slovenec ali pošten Nемец.

Ker bodemo itak v prihodnji številki obširneje govorili o tem, navedemo danes le dva glasú proti dunajski demonstraciji.

Tako piše „Grazer Volksblatt“, kateremu so vredniki trdi Nemci: „Dobro bi bilo, ko bi se Slo-

LISTEK.

Mati in sin.

(Zgodovinski obraz iz časa reformacije.)

Na prijaznem holmcu, na lepem odrastku zelene Jelovice, blizu cerkvice sv. Primoža je stala početkom sedemnajstega veka nizka kočica.

Zlati žarki vshajajočega solca se usipljejo skozi mala okna v prijazno sobico. Pri mizi sedí prileten mož; s trudnimi rokami si podpira težko glavo.

„Kje si, kje si, dragi Ivan?“

Na ta klic skoči mož k postelji, ki je bila na drugem koncu male sobice. Bleda bolnica se skuša zrvnati kvišku, a slabost jej tega ne dopušča.

„Nikar se ne trudi; počakaj, da ti bode bolje!“ tako tolaži mož bolno svojo ženo.

„Veš, kaj se mi je sanjalo?“ pravi na to bolnica svojemu možu. „Glej, zdelo se mi je, da je prišel Ivan. Ravno sem bila v kuhinji, ko je stopil v sobo. Hitro popustim lonce in hitim v hišo. A nikjer ga ne morem najti; iščem in iščem, toda zaman! Tedaj pa zakličem in se vzbudim.“

Molk. — „Kaj bode, kaj bode? Ivana le ni in ga ni.“

„Umiri se, umiri! v pol ure gotovo pride; so-

sedovemu Petru sem naročil, naj mu pové, da naj se nikjer ne mudi!“

„Pa če prav pride, kaj mi pomaga? Mene nesrečne matere!... Da so morali uprav njega zapeljati, uprav njega!“

Dalje ne more govoriti uboga žena. Solze jo polijó, solze vroče matrne ljubezni. In možu njenemu je tudi hudo pri srcu; lajšajočih solz ne pozna njegova narava, a sree, blago srce trga se mu žalosti.

In ta žalost, te solze, izvirajoče iz ljubečega materinega srca, ti vzdihli slabotne bolnice k Bogu in nebeščanom — najblaža molitev, katero nosijo angelji v svitla nebesa — to bi omečilo kamen na cesti, kaj še-le mehko človeško srce.

In zakaj ni Ivana — ljubljene sina — pri bolni materi? Kaj, da je on ne tolaži na stare dni? — Ne vé li, kako se godí ubogi materi? — Pač vé, dobro vé, toda Ivan, ljubljene materin, ni več nekdanji Ivan; sovražnik je prišel in mu vzel največ dragocenost, kojo mu je mogla mati dati: izruval mu je iz srea vero — vero katoliško.

Z očetom je hodil Ivan delat v Kropo, kjer je tedaj že cvel dobro znani obrt. Ker je bil priden, pridobil si je naklonjenost svojih gospodarjev in kmalu se je prav udomačil v trgu. Kakor je navada

pri nas, da tje, kjer se kaže dober zaslužek, kmalu pride tujec, tako je bilo tudi v Kropi. To pa je bilo koncem šestnajstega stoletja. V vseh krajih širnega rimsko-nemškega cesarstva je hotela prodreti Lutrova vera. Toda že tedaj je vse kazalo, da prevelikih uspehov ne bode dosegla.

Tudi Kropa je čula Lutrove nauke. Med njimi, ki se jim niso ustavili precej začetkom, bil je naš neizkušeni Ivan. Občeval je mnogo s tujimi delavci, navzel se tudi tujega duha. Najpoprej je omrznel v njem čut prave pobožnosti; molil je sicer še, ali le bolj radi očeta in matere. Kadar je bil v družbi svojih lutrskih tovarišev, ni več molil opoldne in zvečer prelepe molitve: angeljskega češčenja, in tako je postajal vedno bolj in bolj mlačen. Roditelja početkom pač nista slutila, kaj se z Ivanom godí; a vendar je skrbno materino oko kmalu opazilo premembo pri ljubem sinu.

Nebeška zadovoljnost, ki je sevala iz njegovih očí, zginila je, in nedolžnega veselja ni bilo več opazovati na njem; postal je tih in zamišljen. Več ga ni veselilo bivati pri ljubljenih roditeljih, ljubša mu je bila glasna družba novih tovarišev. Vse to je opazila mati in skrbno je popraševala po vzrokih, sevéda zaman.

Vedno rastočega notranjega nemira — sadu

vani bolj ozirali na resnico, kakor pa na bedarije, katere deró iz liberalnih ust. Posebno dobro bi bilo, ko ne bi poslušali časnikov, temveč neposredno ljudsko mišljenje. Tu slišite vse kaj drugega, nego berete v liberalnih časnikih. Ti hočejo le hujskati, ljudstvo pa misli le na lepi napev, kateri sliši.

Liberalni časniki zaslužijo ostro grajo; namesto da bi povedali resnico, da navzlic grofu Taaffeju, Poljakom in Čehom avstrijski Nemci morejo z Nemci iz nemške države na Dunaji imeti skupne slavnosti, katere ne dopuščajo ideje o zatiranju, — obračajo resnico na najstrašnejši način, češ: „Mi sami smo tako čudovito poštení, da k nam pride nadvojvoda, k slovan-skim slavnostim pa redar.“

V tem tiči hujskanje in ne čudimo se, da piše „Politik“: „Da se bodo nemški listi okoristili z nemško pevsko slavnostjo na Dunaju, to smo pričakovali. Da pa bodo glasila nemške opozicije toli predrzna in pri tej priliki sumničila ne le domoljubje Slovanov, v prvi vrsti Čehov, temveč tudi v ta namen spravljala v zvezo osebo vladarjevo in gospodov nadvojvod, tega se nismo nádejali. Ker pa je „N. Fr. Presse“ bila toli predrzna in je trdila, da Slovani ne morejo prirediti slavnosti, katerih bi se mogli vdeležiti člani cesarske družine, ne moremo zamolčati potrebnega odgovora na to podlo in malovredno denunciacijo. Da bi zagovarjali lojalnost našega naroda, to nam ne hodi na misel. Češki narod je prevzvišen, da bi ga moglo doseči tako podlo obrekovanje. Neznosna predrznost pa je, ker nam list očita, da se gospodje nadvojvode ne vdeležujejo slovanških slavnosti, ker se jih ne morejo vdeleževati. To ni naša naloga, preiskavati nagibe, vsled katerih se gospodje nadvojvode redko in le izjemoma vdeležujejo slovanških slavnosti. Toliko pa smemo trditi, da temu ni kriva slovanška nelojalnost, in da člani cesarske hiše, ki so se vdeležili nemške slavnosti na Dunaju, gotovo niso hoteli s tem pokazati kako nenaklonjenost Slovanom v državi, sumničitih jih ali s tem dinastijo spraviti v nasprotje z večino prebivalstva. Ako torej nemški časniki kaj takega podtikajo gospodom nadvojvodom, krivi so felonije nasproti cesarski hiši in državi, česar celó v cvetju svoje fakcijskosti niso storili.“

Tem resnim besedam dostavi „Grazer Volksblatt“: „Prepričani smo, če dvor zvé o teh napadih, da se prihodnje slovanške pevске slavnosti vdeleži kateri nadvojvoda, ali pa da se noben več ne vdeleži nemške slavnosti. Radovedni smo, kaj bi vlada storila, ko bi Slovani priredili tako pevsko slavnost. Mi niti ne mislimo na Ruse, temveč le na Slované, ki bivajo v Avstriji in na Ogrskem. Cesarska pesem bi tudi tu imela prvo mesto, vendar smo radovedni, kaj bi storila vlada? Že mogočest tega vprašanja odkrije nam posebnost naših javnih razmer. O natančni enakopravnosti ne moremo govoriti. Ali so Nemci pri nas v resnici zatirani, če se jim dovoli, kar je drugim prepovedano? Ali so Nemci sami „pridni otroci“?

Mi pa ne želimo, da bi dobri Slovani takoj poskusili enakopravnost, ker nemške telovadne,

pevske in druge slavnosti so že od nekdaj imele hujskajoči značaj. Naša država je v narodnem oziru še v otroških čevljih. Če namreč ljudje še peti ne smejo, da se ne bi drugi jezili in klicali policijo na pomoč, potem mora človek zgubiti spoštovanje do modrosti časa.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. avgusta.

Notranje dežele.

Češko-nemška sprava. „Hlas Naroda“ piše: Notranji češki uradni jezik bila bi velika pridobitev v državnopravnem oziru. Vredno je torej, da se prično obravnave o sporazumenju med češkima strankama, ker Staročehi bodo gotovo pripravljeni. „Politik“ pa piše: Ako Staročehi iščejo sporazumenje z Mladočehi, vrši se to le na korist miru v deželi. Čudno je torej, da vladni listi zasmehujejo ta poskus. Rieger si je na Dunaji hotel zagotoviti češki narodni jezik in tako pridobiti nasprotno življe. Sploh se morajo češke moči vrediti, da Čehi ohranijo svoj vpliv. — Mi le pozdravljamo z veseljem prvi korak v češkem taboru, ker narod sam je gotovo do grla sit vednega prepira z Nemci, osobito pa v svojem taboru. Ako se bratje koljejo med seboj, brezvspešen je njihov boj proti skupnemu nasprotniku.

Vnanje države.

Srbija. Ruski listi poročajo iz Moskve, da pričakujejo v Moskvi prihoda predsednika srbski skupščini in župana belgradskega, Nikola Pašića, ki meni dobiti na posodo od mestne blagajne 10 milijonov dinarjev.

Francija. Iz Rochella se dné 20. t. m. poroča: Pri pojedini, ki je bila véeraj prirejena, opomnil je predsednik francoski republiki, Carnot, da si Francija vedno bolj prizadeva, zatreči pogubonosne strankarske prepire. Javna národna volja je naložila vsem Francozom dolžnost, da združijo svoja prizadevanja ter pokažejo svetu Francijo, ki bo mirna in močna uživala splošno spoštovanje in naklonjenost.

Nemčija. Kakor poroča v Koloniji izhajajoči list „Volkszeitung“, razpravljalo se bode na škofovski konferenci v Fuldí o zgradbi nemške misijonske hiše v afriških naselbinah. Tudi se neki namerava izdaja vkupnega škofovskega lista proti socialnim demokratom. — Prihodnji nemški katoliški shod se bo vršil v Koblenzi. O mnenji za ta shod piše „Germania“ mej drugim tako-le: Kar bo letošnji katoliški shod posebno označilo, je splošni položaj katoliške cerkve v nemški državi. Cesarjeve naredbe meseca februarja, odstavka kneza Bismarcka, preosnova strank v nemškem državnem zboru — vse to je naredilo letošnje leto jako pomenljivo. Pod vplivom vseh teh okolištin se bo vršilo razpravljanje v Koblenzi in v čutu, da se bližamo novemu razvoju stvari, katere nam nalagajo nove dolžnosti, nove naloge in nove žrtve. Tu se mora vse storiti, da se sv. cerkev popolnoma osvobodi, ne le v svojem nauku, marveč tudi v svoji upravi.

Italija. Hujših nasprotnikov pa vendar res nima naša država, kakor so Italijani. To se zopet kaže v poročilih, poslanih iz Rima berlinskim listom. Pretekli ponedeljek so se vršile v Kastrokaru v Toskani irredentovske demonstracije. H koncu demonstracij se je napravila s starim orožjem oborožena množica proti avstrijski meji, hoteč vdriti v avstrijske pokrajine. Druga poročila pa zagotavljajo, da se ni nameravalo kaj takega, marveč na-

meravalo se je neki napraviti upor mej toskanskimi kmeti. Toda rogovileži niso napravili nikakega vspeha, ker so jim takoj s silo zaprečili njihove namene. — Naj bo temu že tako ali tako, vsekako kaže ta dogodek, kak sad je obrodilo irredentovsko delovanje v Italiji. Od dné do dné dohajajo z juga poročila, kake klete sovražnike vzgaja irredentizem proti naši državi. Da bi mogli, utopili bi nas v žlici vode ter zasedli naše pokrajine, po katerih se jim že toliko časa sline cedé.

Španija. Iz Madrida se 20. t. m. poroča: Kraljica je imenovala grofa Bannela za španskega poslanika v Beroliku. — 19. t. m. je zbolelo v provincijah Alikante, Bajadoc, Toledo in Valencija 81 oseb za kolero, od teh jih je umrlo 38.

Turčija. Iz Erzeruma prihajajo znova žalostna poročila. Zopet je bil poboj mej kristijani in turškimi divjaki. Ne vé se še natanko, koliko jih je padlo v poboji, toda zagotavlja se, da jako mnogo. Ni čudo, da si želé Armenci v sosedno rusko državo, kamor ne bo segla več kleta turška pest.

Grecija. Grki kar ne morejo pozabiti, da je turška vlada ugodila zadnji bolgarski noti. Omenjalo se je že, da se vršé v Atenah shodi, pri katerih se govoré proti Turčiji naperjeni govori. Tudi jutri se bajé nameravajo sniti grški politički krogi in pri tej priliki bodo zopet razpravljali o imenovanji bolgarskih škofov. Shoda se bo vdeležilo bajé 2000 macedonskih Grkov. Prireditelji nameravajo predložiti resolucijo, v kateri bodo zahtevali od grške vlade, da zahteva od turške vlade odškodnino za kračene pravice ekumenskega patrijarhata in za grško narodnost.

Francija in Kitaj. Francoska in kitajska vlada bi bili radi vredili mejo med Kitajem in Tonkinom. V ta namen je bila sestavljena posebna francosko-kitajska komisija, ki pa se ni mogla sporazumeti ter se je razšla. Zdaj se méni, da bodeta francoski zastopnik v Pekingu in Tsung-li-Jamen sama rešila to vprašanje.

Izvirni dopisi.

Z Vrhniko, 20. avgusta. Dopisnik v „Narodu“ z dné 14. t. m., odgovarjajoč na moj dopis o šolskih razmerah v „Slovencu“ z dné 8. t. m., je gotovo globoko zdihnil: „Hvala Bogu, zdaj sem ga dal!“ — in z zadoščenjem na stran položil svoje orožje — pero. Pa počasi g. dopisnik! Nerazumno mi je, kako pride med naju gosp. dr. Mahnič. Jaz vsaj v njem ne opazim nikakega strahu, Vi pa se ga bojite bolj, nego hudobec križa. Ko bi imeli le jeden odstotek njegovih možgan, bil bi Vaš odgovor na moj dopis vsaj stvaren; tako se Vam pa godí, kakor otrokom, kateri lovijo slepe miši. Ste pač kratkovidni! V dopisu pravite: „Se potegujem za učiteljice, kar mi pa kot privrženec g. dr. Mahniča nikakor ne pristoji.“ Pritrdili mi že bode, da ste hujši od mene; jaz sem se v svojem dopisu potegnil za pravico, Vi pa hočete še todi drugo definitivno nastavljen učiteljico, podučujočo na deški šoli, odstraniti, ko kličete deželni šolski svet na pomoč. Kdo je večji privrženec g. dr. Mahniča, Vi ali jaz? Res so čudne razmere na naši deški šoli: dva učitelja in ravno toliko učiteljic; a kdo je temu kriv? Saj že čivkajo vrabci po strehah, da so te čudne razmere zakrivali nekateri drugi, a ne deželni šolski svet. Ali ste to že pozabili? Vém, da spoštu-

(Dalje v prilogi.)

novih nauk — ni mogel Ivan dalje zakrivati; čim bolj ga je zakrival, tem jasneje se je razodeval. Namenil se je že, katoliški veri popolnoma slovo dati in k Luteranom prestopiti, vendar tega ni še mogel storiti. Nauki svete vere, ki jih je čul v cerkvi, ki mu jih je polagala mati v nežno srce, imeli so v njem pregloboke in premočne korenine, da bi jih bilo mōči tako hitro izrjaviti. In čut, da bi s tem ravnanjem naredil roditeljema največo žalost, ki jo more učiniti sin svojim starišem, ta čut ga je vzlasti zadrževal od osodepolnega koraka. Saj mater svojo je ljubil z vso ljubeznijo, ki mu jo je užigal čut hvalečnosti. Vendar ta ljubezen se je vedno manjšala, in to je bilo zajedno odsev notranje njegove premembe.

Skrbno se je sicer ogibal, pogovarjajoč se z roditeljema, vsemu, kar bi utegnilo kak sum obuditi, vendar že stari rek pravi: „Cesar je polno srce, rado iz ust gré“, in tudi pri Ivanu se je to uresničilo. Začetkom so bili le dvomi, ki jih je očitno izrekoval, toda kmalu je jel starišem svojim v mnogem oziru nasprotovati. Vest pa, da se Ivan nagiblje k Luteranom, zvedela sta roditelja od drugih delavcev, tovarišev Ivanovih, ki pa se niso dali prelepeti novovernim tujcem. Sevéda nista hotela — nista mogla verovati roditelja temu poročilu.

Pri prvi ugodni priliki povpraša skrbna mati Ivana, kaj je pač storil, da je prišel ljudem v zobe. In Ivan ni — ničesar odgovoril, ni se opravičeval.

Trdovratno molčanje Ivanovo je bilo oster meč za ljubeče materino srce, in ko je Ivan jel dom vedno bolj in bolj zanemarjati in se v jednomer družiti z novovernimi svojimi tovariši, zdelo se je ubogi materi, da se namaka oster meč v vroči srčni krvi njeni.

Duševna razburjenost je pa kaj slabo vplivala na njeno telesno zdravje, da, slednjič je celó vrgla na bolniško postelj ubogo ženo, ki je bila zadnji čas večkrat malo bolehná.

In Ivan je čul to, čul uprav isti dan, ko je sklenil prestopiti k luteranski veri. Žalostna ta vest pretrese njegovo srce tako, da odloži osodepolni korak, vendar — ne hiti k postelji bolne matere. Uname se v njem hud boj. — Ljubezen do drage matere in tuji duh, ki so mu ga zadali novoverni tovariši, borita se za zmago. To vam je bil hud — neodločen boj!

Minolo je teden dnij! — Bolnici se je zboljšalo, a zdrava ni še bila. Kako tudi? Saj Ivana ni blizu in ga ni. Pač je zvedel, kako se godi materi, pač je tudi zvedel, kaj je vzrok temu, — a odločil se

vendar ni. Popustil je sicer nove tovariše, a zatekel se ni v varstvo ljubečih roditeljev. Nova vera ga ni vlekla v znane tovarišije, a zavest, kaj je storil z nepredvidnim svojim delovanjem, kako je ožalostil očeta, kako ranil materino srce, ta zavest mu ni pripustila, da bi bil stopil v rojstveno hišo svojo.

* * *

Zopet je preteklo teden dnij! — Okrašena in ozaljšana je bila hišica Ivanovih roditeljev. Zakaj neki? Poprej nezaslišana vest je prodrla v gorsko vas: milostljivi vladika ljubljanski je hotel obiskati svoje ovčice v Kropi. In tedaj navadna pot v Kropo iz Ljubljane je bila skozi Škofjo Loko in Selice. Tudi mimo cerkvice sv. Primoža je moral iti vladika. — Okrašena je bila torej hišica Ivanovih roditeljev.

Bilo je čudovito krasnega pomladanskega jutra. Vedro-jasno je bilo nebo, in z bujnim cvetjem nakičena zemlja. — Ivanova mati je tedaj prvič zapustila sobo; prijeten pomladanski vzduh je blago vplival na njeno zdravje.

Tedaj zazvoni pri sv. Primožu. Vrh hriba se prikaže več jezdecov. Bil je vladika in njegovo spremstvo. Velečastna je bila postava vladike Hrena. Iz možatih potez se je brala gorečnost in neustrašenost

jete učiteljice, a ne vseh. Teško, da bi bili le z mazincem ganili, ko bi hotele vse sodelovati pri veselicah, izletih itd.

Sola, — pravite, — ni ubožnica. Pa še kako! Najbolj ubog je učitelj, ki mora dostikrat skoro praznim klopem razne predmete razkladati in tako prazno slamo mlatiti. Seveda, po Vaših mislih bi morali biti učitelji bogataši, denarni špekulantje! Takih, kakor Vam znano, pa se ravno malo posveti učiteljstvu, kojemu, dokler deluje, ne cveto rožice, pa tudi pokojnina ni vabljiva.

Čuden je sklep Vašega dopisa. Nedvomno ste si mislili: bodi ocvirek na žganeih. Vi kot tak bi morali vsaj to vedeti, da med „lemenatarjem“ ali cerkvenikom in kapelanom je pač večji razloček, kakor med neizprašanim in izprašanim učiteljem. Dogmatike menda še niste popolnoma pozabili. Gospod dopisnik: „Si taciusses . . .!“

Od goriško-kranjske meje, 21. avgusta. (Suša in požar.) Strašna suša pritiska po vsem Krasu, goriški okolici in vsej vipavski dolini, tako da so na Krasu že ob vse jesenske pridelke, ob koruzo, ajdo, repo in zelje in vso ostalo zelenjad. Tudi trta močno trpi, živina se ne more pasti, ker ni trave za zob; po vodo hodijo s Krasa daleč sèm z vozovi k studencem pod kraškimi pogorjem in na vipavsko stran. Prvo žito je še bilo po Krasu, tudi krompirja precej; za tem pa ne bo nič več! Vipavci so na slabšem, ker itak nimajo pravega žita, razven kje malo ječmena in rži; krompirja pa so imeli povsod letos prav obilno; ali koruza, ki se je ravno napravljala delati zrnje, ne obeta pridelka, ker že več nego mesec dni ni bilo nobenega dežja. Nebo je kakor broneno, nobenega znamenja za dež, ko Vam to pišem. Vročina 30 do 32° neznosna. Kaj bo, ako se nas kmalu Bog ne usmili?! Grozdja je malo, in tudi tisto je drobno zaradi strašne vročine; studenci usihajo, potoki so suhi, ribice so poginile. Splošna revščina in lakota je gotova!

Danes po noči je gorelo na Gočah nad Vipavo pri veleposestniku g. Stefauu Habe-tu; zgorela je starejša hiša s skednjem in hlevom vred; živino so rešili. Zgorelo je pa mnogo žita domačega in pripeljanega s Krasa. Gotovo ni nobenega tako premožnega posestnika od Ljubljane do Gorice, kakor je g. Habe, ki je pa tudi zelo gostoljuben, omikan mož in oče dveh vrlih izšolanih sinov, pri katerih hiši si marsikateri siromak utolaži žejo in glad. Ker so pritisnili ljudje od vseh strani gasiti in je prišlo kaj hitro tudi vipavsko gasilno društvo, omejili in pogasili so ogenj hitro. Gorje, ko bi bil veter, vsa vas bi bila šla, zato ni čuda, da so bili ljudje v velikem strahu in to v noči, v toliki suši in pomanjkanju vode. Hvala torej vipavskim in ostalim gasilcem, da so ogenj pogasili in vsaj omejili. Pogorelec je bil zavarovan s soholami, pridelki in blagom. Govori se, da je bržkone od kakega delavca proč vržena cigareta, katere že paglavci pušijo, napravila požar; odkar so se namreč podražile tlinke (smodke) pomnožilo se je zelo pušenje nevarnih cigaret. Otroci, ki hodijo še v ljudsko šolo,

pušijo že cigarete, s katerimi se toliko nesreč zgodi in so tudi zdravju mladine po trditvi zdravnikov zelo škodljive. Naj bi se ta razvada nežne mladine kakor-koli kaznovala, ker sedanji rod že itak preveč „nikotina“ vživa.

Dnevne novice.

(Korni poveljnik vojvoda Virtemberski) se je v četrtek zjutraj pripeljal v Postojino, nadzorovat tamošnje vojaške vaje.

(Slovanski kongres.) „N. Wr. Tagblatt“ je raztrosil govorico, da vladika Strossmayer namerava povodom svoje štiridesetletnice sklicati v Djakovo kongres avstrijskih Slovanov, da se posvetujejo o skupnem programu. Imenovani list je ob enem rotill grofa Szaparyja, naj prepove kongres. To židovsko poročilo pa je popolnoma neresnično, ker Strossmayer sam je rekel v Zagrebu na povratku iz Rogateca, da hoče tiho praznovati svojo štiridesetletnico, ker bi policija takoj zopet zasledila kužno bolezen.

(Ogenj.) Iz Goč na Vipavskem se nam poroča: V sredo pred polnočjo je začela goreti dvonadstropna hiša posestnika Habé ta ml. Ogenj se je zatrosil bržčas iz neprevidnosti. Nosili so prej fižol pod streho, in morda je kdo kadil. Domačini so takoj prihiteli na pomoč ter nosili iz goreče hiše, kar so mogli. Starega „pikolita“ so rešili za 1000 gld., a stara koruza in druge stvari so zgorele. Vipavsko gasilno društvo je hitro prišlo na pomoč. Ljudje so od daleč nosili vodo in domačini so dali vso, kar so je prejšnji dan pripeljali za dom. Ob 3. uri so ogenj udušili, vendar sta ostala dva gasilna moža na mestu za pomoč v slučaju. Sreča je bila, da je bilo vreme mirno, sicer bi šla vsa vas. Pogorelec je bil zavarovan. — Dežja še vedno ni, vročina je neznosna.

(Toča in druge nadloge.) Iz Adlešič se nam poroča: Kakor drugodi po Kranjskem, tako je tudi pri nas v torek 12. t. m. toča naredila mnogo škode. Pabila je vso Malo Plešivico, kjer je naše trtje, Sela in nekoliko na Vrhoveih. Padala je tako gosta, da so jo našli še čez teden po dragah. Trtje, ki je kazalo letos že sploh prav slabo, je skoraj uničeno, nekateri ne bodo imeli kaj trgati. — Trtna uš se tudi pri nas zelo širi. Na Veliki Plešivici je uničenih že več vinogradov. Nekateri sadijo notri že krompir in fižol, a letos so jo zasledili tudi že na Preložniku, v vinogradih g. barona Apfaltrerna, in v Mali Pleševici. — Letina je tudi pri nas v spomladi prav lepo pokazala. Strni pridelali so ljudje dosti in lepe. A žal, da nam preti silna vročina in huda suša, ki je nastopila ter uničila vse jesenske pridelke. Dežja že nismo imeli več tednov. Toplomer nam kaže o poludne v senci po 30° C. in na solncu celo 52° C. Ako ne dobimo v kratkem dežja, ne bodo imeli ljudje ne turšice, ki se že suši, ne zelja, ne repe. Tudi krompir bo ostal droban. — Minuli teden imeli so v sosednji kunički fari na Hrvatskem dvakrat ogenj. V ponedeljek pogorelo je na Rosopajniku 8 gospodarjem. Zgorelo je tudi dete, staro 3 leta. Kako se je zažgalo, ne ve se. V soboto pa je gorelo zopet nad Bógovci. Zgorelo je dvema gospodarjema vse. Zažgalo je dete. — V nedeljo popoldne okoli 3. ure utonil je tū v Kulpi Jože Adlešič iz Burge, star 11½ l. Pasel je ob vodi ovce ter šel v mlinarjev čoln, da bi se vozil po vodi. A iz čolna je pal v vodo ter utonil. — Letošnje poletje je šlo zopet več naših ljudi v Ameriko. Žal, da je bil eden izmed njih nesrečen. Dne 16. julija umrl je namreč v Bennettu pri Pittsburgu naš rojak Miko Petek iz Sel št. 15. Umrl je vsled pretežkega dela in prehude vročine za srčnim mrtvo-udom. Opoldne je prišel iz tovarne in ob eni je bil mrtev. Bil je star še le 19 let ter komaj dva meseca v Ameriki. To je že druga žrtva iz naše fare v Ameriki. Ta mesec prikazala se je v naši fari vročinska bolezen, in sicer v Selih, kjer jih je do zdaj bolnih kakih 10 oseb, večinoma otroci in odrasli do 20. leta. Tudi v viniški fari jih je več bolnih za isto boleznijo. Vzrok tej bolezni bo najbrž pomanjkanje tečne hrane, ker je bila tudi lani pri nas slaba letina in so ljudje trpeli pomanjkanje.

(Strašna toča) je v četrtek popoldne padala v Gradcu in okolici. Kakor orehi debelo ledeno zrnje je naredilo ogromno škodo. Šip je po mestu ubitih na stotine, drevje je golo brez perja in sadu, v mestnem parku je ležalo na tleh mnogo ubitih pi-

čev, mnogo kónj se je splašilo in popadalo na tla. Največ škode pa je v deželni razstavi, ker so mnogi predmeti pokvarjeni ali uničeni. Take toče v Gradcu ne pomnijo od leta 1846.

(Odpovedal) se je župniji na Breznici novomenovani čast. gosp. župnik Anton Hočev var.

(Vikarijat Črni Vrh) nad Idrijo je dobil čast. gosp. Ferdinand Kogej, doslej župnik v Gorénjem Tuhinju.

(Premembe v kapucinskem redu kranjsko-štajerske provincije.) V Hartbergu: P. Beda gre za vikarja v Irdning. V Knittelfeldu: P. Lavrencij za gvardijana v Schwanberg. V Schwanbergu: P. Bonifacij za vikarja v Lipnico; P. Siegfried za knjižničarja v Lipnico. V Lipnici: P. Andrej za kateheta v Wolfsberg; P. Alojzij za knjižničarja v Schwanberg; P. Zeno v Schwanberg. V Gorici: P. Hilarij v Sv. Križ; P. Donat v Celje. V Celji: P. Gregor, gvardijan; P. Ubald, vikarij; P. Gabriel v Škofjo Loko; P. Bonaventura za kateheta v Celovec. V Wolfsbergu: P. Hieronim za vikarja v Knittelfeld; P. Alojzij, vikarij; P. Avgustin za kateheta v Hartberg. V Krškem: P. Edvard v Celje. V Celovcu: P. Luka v Krško. V Irdningu: P. Fulgencij za gvardijana v Wolfsberg; P. Teodozij, gvardijan.

(Vojaška godba domačega pešpolka) bode za časa vojaških vaj pri Knittelfeldu od 27. t. m. dalje igrala v graški razstavi.

(V Trstu) je umrl znani advokat gosp. dr. J. Rabi.

(Bosanski častniki.) Z ozirom na občno zanimanje gledé na bosensko vojsko navajamo, da je sedaj že 11 bosanskih poročnikov v avstrijski armadi, in sicer nosijo zlat porte épée: Ivan Zalemka pri 30. polku (Lvov), Petar Petrović (polk 15. Lvov), Andrija Seseć (polk 84. Dunaj), Nikola Vukaje (polk 22. Novigrad), Mate Toljan (polk 83. Dunaj), Idris Fazlić (polk 52. Pečub), Sulejman Midžić (polk 90. Jaroslav), Marko Dolić (polk 75. Praga), Elija Bojančić (polk 96. Karlovec), Emil Babić (polk 6. Budimpešta), Safo Vidinli (polk 12. Dunaj).

(Izneverjenje v Poreču.) Listi poročajo iz Poreča, da so prijeli tudi soprogo bivšega isterskega deželnega blagajnika Riga, ker je nekda sokriva lopovstva svojega moža, ki je izneveril 82.000 gld. deželnega denarja.

Raznoterosti.

— Izvrstni plavar. Kakor se poroča iz Londona, preplaval je ameriški umetalni plavar v 23½ uri kanal la Manche in sicer od Boulogne do Folkestone. Dalton — tako se imenuje umetnik — je preplaval morje vznok, in da je bil bolj varen pred kako nesrečo, spremljala ga je navlašč zato rešilna ladjica. Predrzní plavar je sicer srečno preplaval, toda bil je vendar toli utrujen, da so ga morali prenesti v neki zavod, kjer sta imela dva zdravnika opraviti z njim.

— Cel gozd je zgorel na otoku Korziki na hribu Monte d' Oro. Bil je neki jeden najlepših gozdov na imenovanem otoku.

— Veliki požari. Zadnje dni prihajajo posebno z Ogrskega žalostna poročila o ognju. Tako je pogorel v weissenburškem komitatu kraj Deveser dne 15. t. m. skoro popolnoma. Žrtva plamenu je bila tudi ena žena. Ko je nje sin slišal, da je ostala mati v sobi goreče hiše, skočil je skozi švigajoči plamen, da pride materi na pomoč. Matera pač ni rešil, marveč še njega so morali opečenega potegniti iz ognja. Sicer je pa bilo pri tem požaru mnogo ljudij ponesrečenih, skoro noben ni bil brez opeklin. Da si pa niso ognjegasci toliko prizadejali, mrtvih bi bilo mnogo ljudij. Istotako je divjal požar tudi v Ondodu in dne 18. t. m. v Szanku. Prvoimenovani kraj je pogorel ves do tal, v drugem pa nekaj čez sto hiš.

— Naj prejemajo ljuba moja mati v nebesih. Iz Cincinnatija se poroča listom: Te dni so našli na tukajšnjem poštne uradu mej drugimi pismi dopisnico z napisom: „Naj prejemajo ljuba moja mati v nebesih“. Na drugi strani so naslednje, v resnici v srce segajoče besede: „Ljuba mati! Tako sem osamljena in zapuščena, odkar ste Vi odšli v nebesa, in jaz pojdem k Vam. Jako dolgo se mi zdi, odkar ste Vi mene zapustili. Takrat ste mi rekli, da pridem lahko k Vam. Gospa Clark je dobra z menoj, toda ne tako, kakor ste bili Vi. Pokažite to pismice ljubemu Bogu ter pošljite po-me, ker roka me zelo boli in ste mi Vi rekli, da ne bom imela v nebesih nikakih bolečin več. V duhu Vas poljubljam. Vaša Dora“. Dotični poštar je bil prebravši to srce pretresujoče pismo jako ginjen. Povpraševal je brž, kdo je neki pisal to dopisnico. Ako bo izvedel za dotično bolno siroto, gotovo je bo pomagal po svoji moči.

v boju za vero katoliško, in zajedno je z obraza odsevala ponižnost, ki krasi pobožne apostolske može.

Vladika se je razgovarjal z jednim svojih spremiljevalcev; radovala sta se lepega razgleda po divni Gorenjski. — Tedaj pridejo pred Ivanovo rojstveno hišo. Na kolena pade mati Ivanova, ko jezdi mimo vladika. Potrto jej je srce in žalostno obližje; pogleda proti vladiki, tedaj se jej pa razjasni obližje, žar radosti in veselja se razlije po njem. . . . Je-li pogled v vladiko toliko vplival ná-njo? — Ne! Glej, na nasprotni strani pota kleči Ivan, Ivan, njan izgubljeni sin!

Ko je Ivan spoznal, da ne more popolnoma popustiti svoje nesrečne zmote v Kropi poleg novih svojih tovarišev, in ker tudi domov ni hotel iti, šel je v Loko. Tū je čul škofa Hrena, ki je, kakor drugod, tudi tū, ves goreč za čast božjo, oznanovaval pravi nauk katoliške cerkve. Ta propoved je dodala, česar je še nedostajalo Ivanu. Takoj za vladiko je šel proti domu! . . .

Odšel je vladika, — tibo kot preje je na hribu, a v hiši roditeljev Ivanovih je veselje, radost in zadovoljnost, saj je doma Ivan, zgubljen pa najdeni sin.

Ko se je vračal vladika, klečala sta mati in Ivan na jedni strani — pred hišo. A. A.

— Popotovanje skozi Evropo v zraku.
Iz Pariza se poroča: Zrakoplovec Jovis in Malet nameravata v balonu prepotovati Evropo, da bosta natanko izpoznala tok vetrov. To utegne biti velikega pomena za zrakoplovce v vojnem času.

Telegrami.

Dunaj, 22. avgusta. Dunajski občinski svet je sklenil poslati prošnjo državnemu zboru, da se pomnoži število državnih poslancev za Dunaj.

Dunaj, 23. avgusta. V navzočnosti kupčijskega in zastopnika vojnega ministra je bila danes otvorjena novozidana borzna palača. Namestniški predsednik Naschauer je pozdravil kupčijskega ministra ter zahvaljeval vlado in vzlasti njega za dobrohotno pospeševanje borznega prometa. Zahvaljeval je cesarja za odobrenje borzne postave. Navdušeni „hoch“-klici cesarju. Kupčijski minister je odgovoril in zahvalil borzo za njeno delovanje v prosep gospodarstvenega prometa in ako bo delovala v tem zmislu, računi lahko na vladno naklonjenost.

Dunaj, 23. avgusta. Taaffe je odpotoval za nekaj dni v Ellischau.

Gradec, 22. avgusta. Včerajšnji vihar je napravil veliko škode posebno po vrtilih; drevje je prazno, kakor v jeseni. V gledališču ni bilo včeraj predstave, ker je bilo po tleh vse s strtim steklom posuto.

Kodanj, 22. avgusta. Avstrijsko-ogrsko brodovje je danes zjutraj odplulo.

London, 22. avgusta. V Tokiu strašno kolera razsaja. Ljudje močno mrjô.

Peterburg, 23. avgusta. Cesarska družina in gostje so došli zvečer v Petrov Dvor.

Umrli so:

21. avgusta. Katarina Lavrič, delavčeva žena, 44 let, Florijanske ulice 13, caries.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	739.3	18.7	sl. svzh.	oblačno	
22. u. pop.	738.7	24.0	sl. svzh.	del. oblak.	0.01
9. u. zveč.	739.0	18.1	sl. sever	jasno	

Srednja temperatura 20.3°, za 1.8° nad normalom

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

23. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gl.	10	kr.
Srebrna " 5 1/2 " " 100 " " 16 %	89	"	80	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107	"	45	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	25	"
Akcije avstr.-ogrske banke	964	"	—	"
Kreditne akcije	307	"	25	"
London	113	"	—	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	8	"	97 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	38	"
Nemške marke	55	"	32 1/2	"

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujavi lesni pomaz

BARTEL-ov izvorni carbolineum

varuje trajno (16—10)

pomazane plošče, kolarnice, skladišča, vozove, gospodarsko orodje, tla itd. pred gnjilobo, glivami, osterjenjem in žuželkami. V hlevih razkužuje.

1 kgr. zadostna za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost neprekošeno zagotovljena. 5 kgr. 1.50 gl., 100 kgr. 16 gl. z Dunaja.

Najcenejša karbolna kislina, karbolno apno, kolomaz.

Mihael Barthel in drugovi,

kemijska tovarna v Ratisboni in na Dunaji, X. okraj, Keplergasse Nr. 20. (Ustanovljena 1781.)

Zaloga imata brata Eberl v Ljubljani.

Učenca

ki govori nemški, in je dovršil prvi ali drugi razred srednje šole, **vsprejme takoj Aleksander Landau**, fotograf v Ljubljani, Dunajska cesta 7.

J. DIMIC,

puškař,

Kolodvorske ulice 4, **Ljubljana**,

priporoča **vsakovrstne puške, samokrese** (revolverje), vsakovrstno **lovsko opravo in strelivo** po najnižji ceni.

Vsprejema vsa v to stroko vstevajoča se naročila iz izvršuje **popravila** trpežno in zanesljivo. (4-4)

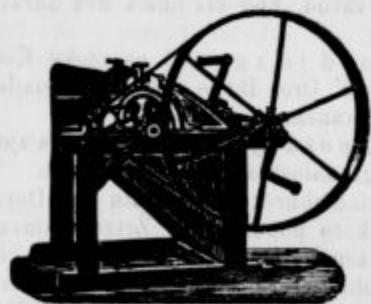
Prodá se takoj

Hiša štev. 85

V Šent-Vidu nad Ljubljano

stoječa na prav lepem prostoru ob državni cesti, za vsak obrt pripravna, z velikim vrtom in travnikom. K tej hiši spadajo še: ena njiva, dve senožeti in več gozdnih parcel. — Cena in podrobnosti poizvedó se pri lastniku **M. Novaku** v Kamniku. (3—1)

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlinci za olive, vinske in sadne stiskalnice, priprava za odstranjenje peronospere, mlinci za grozdje in sadje, avtomatične stiskalnice za zeleno pičo

najnovejša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd. Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

(20—16)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Deželna lekarna Ludovika

v Ljubljani,

pri Mariji Pomagaj Grečel-na

Mestni trg 11,

priporoča se slavnemu duhovščini, ter navaja izkušenih in že z gozdravil in specialitet,

občinstvu in prečastiti nastopno le nekaj svojih tovim vspehom rabljenih in sicer.

Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago proti revmatizmu in za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gl.
Ruska maža za ozeblino, jako dobro sredstvo proti ozeblinam in zastaranim ozebam, kakor tudi proti rudečemu nosu in obrazu. Po 8—10 dnevnej rabi je bolezen popolnoma ozdravljena. — Cena lončku 40 kr.
Fijakerski prašek, znano zdravilo proti kašlju. Cena škatlic 25 kr.
Cvet za protin in revmatizem, najuspešnejše in najsigurnejše sredstvo proti revmatizmu, trganju po udih, protinu, bol-znim v križi, revmatičnemu zobobolju itd. — Cena steklenici 50 kr.
Voda za čiščenje obraza. — Cena steklenici z navodilom za rabo 80 kr.
Guarana praški, zanesljivo sredstvo za migreno in enos ranski glavobol. — Cena škatlic 10 praški 50 kr.
Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovenje in oživiljenje rasti las. — Cena steklenici 60 kr.
Tinktura in obliž za kurja očesa, sigurni sredstvi za popolno odpravo kurjih očes, b adavie in trde kože. — Stekleni a s čopičem in navodilom za rabo vred velja 40 kr., 1 obliž 40 kr.
Kapljice za odpravo krča, neprekosljive gledé zdravilne moči, nekaj kapljic na sladkor ali v kamilénem čaji takoj ukroti krč. — Cena steklenici 36 kr.
Cvet za gušo proti guši in napetemu vra-u, za utiranje. — Stekl. velja 20 kr.
Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, lase naredi mehke, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi. — Flakon 30 kr.
Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Mariji Pomagaj“ raznovrstna medicinična mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi. Pariški prašek za dame (bel in rudeč), poudre de riz, kadični papir, kadične svečice, potpourri itd., dr. Bochardevo aromatiško zeljiščno milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo. (1 komad 36 kr.) Spošto ranjem

(20)

Ludv. Grečel, lekarnar.

OLJNATE BARVE

kositarских pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(78)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

Priporoča svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. (13)

Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike. Staro orodje in posode jemlje v popravo.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani naznanja p. n. svojim naročnikom, da se je preselil iz Kolodvorskih ulice št. 10

na sv. Petra predmestje št. 4,

in se priporoča za obilne naročbe po najnižji ceni gospodom, gospem in gg. dohovnikom.

Odličnim spoštovanjem

(3-3)

Avgust Maté, čevljar.

Cerkvene ure,

ure za šole, vojašnice, tovarne in druga javna poslopja, za industrijske naprave in kolodvore izdelujem trdne in z vsemi najnovejšimi popravami in iznajdbami po najnižjih cenah.

Cerkvam in občinam dovoljujem ugodne plačilne pogoje.

Cenike razpošiljam na željo brezplačno.

Stolpnih ur in mehanična delalnica (12-8)

Rihard Liebing

Speising pri Dunaji, Hauptstrasse 66.

Ta tovarna izdeluje po prav nizki ceni

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako močna. Vplačevalni pogoji so ugodni. Ceniki orgelj in harmonije pošiljajo se zastonj.

V kratki dobi 16 let narejenih je bilo blizu 300 novih orgelj, med temi bilo je več velikih, kar je najboljši dokaz o izvrstni zmožnosti in reelnosti te tvrdke. (24-16)

Ces. kr. privil. zavarovalno društvo na življenje in proti škodam

„Avstrijski Phönix“ na Dunaji, I., Riemergasse šte. 2, v lastni hiši.

Polno vplačani deleži in druga jamčilna sredstva vstevši letna zavarovalna vplačila družbe iznasajo

čez 12 milijonov gld. čez 10 milijonov gld.

Družba zavaruje:

- proti škodi provzročeni po ognji, streli, paru ali razpoku kotlov, po gašenju, razršenju in odstranjenju oprave iz hišnih in gospodarskih poslopj, strojev iz tovarn, dalje proti škodi v zalogah, pri živini, poljedelskem orodju itd.;
- proti škodi po ognji ali streli ob času žetve poljske pridelke in dotična gospodarska poslopja;
- proti škodi po toči poljske pridelke na travnikih, njivah;
- vsakovrstno prevažanje blaga po suhem in na morju;

Zavarovanje proti nezgodam še ni uvedeno, sl. občinstvo bode pa obveščeno takoj, ko prične isto poslovati.

na življenje človeško v vseh kombinacijah, n. pr.:

za slučaj smrti ter izplača takoj po smrti zavarovanca ostalim ali dotičnim opravičencem pogojeno zavarovalnino;

za slučaj smrti in pri protizavarovanju z oproščenjem nadaljnjih vplačil premij ter izplačuje dohodke (rente) v slučaju onemoglosti; na doživetje, preskrbljenje v starosti, na doživetje določene dobe pri otrocih, ter izplača zavarovano svoto dotičnemu zavarovancu.

Sprejema tudi zavarovanja, ki zagotovijo dohodarino (rento), preskrbnino (penzijo) vdovam ter vzgojilno rento otrokom, po najkulantnejših in najnižjih pogojih, posebno pa jamči za veljavo in nedvomljivo varnost od nje izdanih polic.

Zastopi društva:

v Brnu: Veliki trg št. 10,
„Pešti: Dunajska cesta št. 3 in Ladijska cesta št. 2,
„Inomestu: Marije Terezije cesta št. 37,
„Krakovu: Szewska ulica št. 6,
„Lvovu: Marijin trg št. 8.

v Monakovem: Kostthor 3 I,
„Pragi: Nabrežje št. 10,
„Strassburgu: Kraljeva cesta 6 I,
„Trstu: Via S. Nicolò št. 4,
na Dunaju: Riemergasse št. 2, v lastnej hiši.

V vseh večjih okrajih avstrijsko-ogerske države poslujejo glavni in okrajni zastopi družbe, kateri radovoljno dajejo pojasnila, brezplačno vročujejo prospekte in ponujalne pole, ter esprejemajo zavarovalne ponudbe. (12-8)

Glavni zastop za Štajarsko, Koroško in Kranjsko v Gradcu:

Pisarna: I., Albrechtgasse šte. 3, II. nadstropje.

Glavni zastop v Ljubljani pri Josipu Perhaucu, Šellenburgove ulice št. 3.

Katoliška Tiskarna

v Ljubljani, Valvazorjev Trg št. 5

se priporoča preč. duhovščini, društvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za stokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

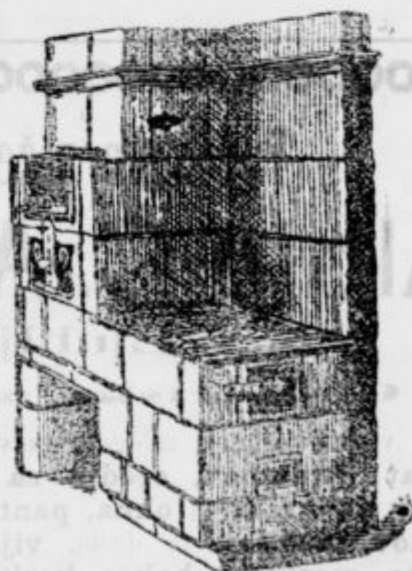
Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(35)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krilasti klavir, pianine (52-25)

iz tovarne svetovno znane tvrdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.

Klavirji družih tvrdk za 280 do 350 gld.
Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

P. HILZER,

ces. in kralj. dvorni zvonar
v Dunajskem Novem Mestu

priporoča zalogo zvonov za zvonike, lepo- in soglasne zvončke vsake velikosti in vsakovrstnega glasū.

Za določen glas, popolno in čisto ubranost in blaglasje zvonov se jamči, kakor tudi za lepó umetaljno litje in najboljšo rudnino.

Nadalje priporoča jarne in druge reči za zvonove iz kovalnega železa in iz lesa po svojem najboljšem in priznatem sistemu za láhko zvonjenje.

Naročeni predmetje izvršujejo se naglo, cenó in z najugodnejšo plačilno pogodbo.

L. 1838. ustanovljena tovarna je prodala že 4710 zvonov, ki so tehtali 1.272.800 kg.

Odlite: Zlati krišec za zasluge s krono l. 1887., „dve svetinji za napredek“ dobljeni na dunajski svetovni razstavi 1873. l. za zvonove dunajske votivne cerkve. Odlita zlate svetinje na dunajski obrtnijski razstavi 1880. l. in častne diplome na obrtnijski razstavi 1889. l. v Budejericah (Budeis) itd. Vrh tega mnogo priznanj za izvrstne izdelke. (24-15)

Lepoglasne zvončkulje s štirimi zvončki za zakristije po 25 gld in višje. Lepoglasne altarne zvončkulje od alpaka s štirimi zvončki po 14 gld., s tremi po 11 gld.; od medí (mesinga) s štirimi zvončki po 10 gld., s tremi po 8 gld.

Obrazci in ceniki se pošiljajo brezplačno.

Št. 14.984.

Razpis.

(3-3)

Pri upraviteljstvu mestnega vodovoda ljubljanskega je popolniti

službo knjigovodje

z letno plačo 800 gld.

Služba se bo izprva oddala začasno, in prosilec zanjo treba dokazati, da so praktično izurjeni v trgovinskem knjigovodstvu in korespondenciji, pa da so zmožni slovenskega in nemškega jezika v besedi in v pismu.

Prošnje pravilno kolekovane je vložiti

do 31. avgusta letos

pri tukajšnjem mestnem magistratu.

V Ljubljani, dne 14. avgusta 1890.

Župan: Grasselli s. r.

Trgovina z železnino

Albin C. Ahčin-a

v Ljubljani,

Gledališke ulice št. 8,

ima vedno bogato zalogo stavbinskega orodja, lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žebeljov iz drota, vijakov, železa pleha, drota, mesinga, bakra kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubstokov), ter vrtalnih strojev za ključarje in kovače, kladev, svedrov, obličev, pil in dletov, tudi dinamita, vžigalnih vrvic in kapi.

(24-24)

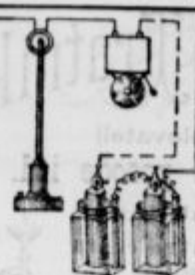
Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Hišni telegraf

brez telefona

le gld. 4.50

in višje.

Posamezni deli za napeljavo strelovodov, hišnih telegrafov in telefonov

so vedno na razpolago. Za dobro, zanesljivo in točno delo jamči, cena je kar mogoče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčin)

ključarski mojster,

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priporoča svojo izborno zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

štedilnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa ključarska dela po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvršuje točno, poseni in zanesljivo.

Posebno opozarja na svojo na Kranjskem največjo zalogo

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo telegrafov in hišnih telefonov v poljubni dolgoti. Slednja priporoča še posebej cenjenim gg. trgovcem in tovarnarjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečast. duhovščini, veleposestnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posestnikom se priporoča za napeljavo

strelovodov,

katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovešem zanesljivem načinu; popravlja tudi že napeljane pohabljenе strelovode, katerih zanesljivost preizkuša z navlašč za to naročenim „elektrometrom“. (20-3)

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Frančišku“, (ob jednom kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 113. (2)

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaloče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčevaloče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

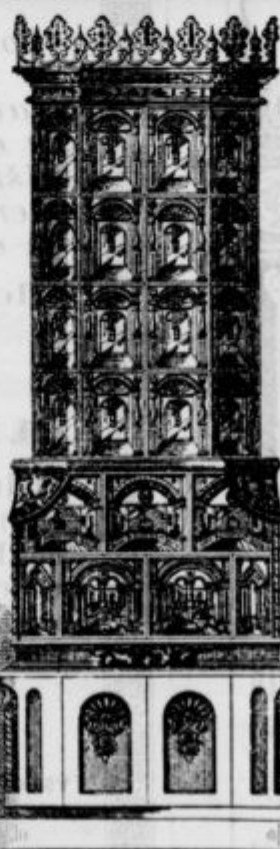
lekarna

Ubald pl. Trnkóczy

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczy-ja, „pri Radetzkiju“, III., Radetzkyplatz 17.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavo, zeleno in slonokoščeno osteklene ognju protivne

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopništvo

pri (40-22)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.